

Nummer: 2733
Titel: Mobilkraner med ballast
Kort titel: M.kran ballast
Status: GOD
Godkendelsesperiode: 01-01-2004 og fremefter

Beskrivelse af jobområdet

Definition af jobområdet

Langt de fleste mobile kraner med ballast, anvendes i specialiserede kranvirksomheder, som rykker ud til opgaverne. Opgaverne drejer sig typisk om kranløft i forbindelse med anlæg, byggeri og montering, hvor mobile kraner med ballast anvendes til de tunge løft samt løft, hvor der kræves stor rækkevidde.

Enkelte havne og store produktionsvirksomheder er i besiddelse af mobile kraner med ballast med fast tilknyttet kranfører.

Mobilkranarbejde udføres såvel nationalt som internationalt.

Opgaverne i forbindelse med mobilkranarbejde udføres af medarbejdere, der har opnået kompetencen gennem en kombination af virksomhedsoplæring og deltagelse på kurser, af faglærte kranførere samt af administrative medarbejdere, mellemledere og selvstændige.

Der skønnes at være beskæftiget ca. 2.000 inden for jobområdet.

Der findes myndighedskrav for at føre lastbil, lastbil med påhængskøretøj og for unge førere under 21 år af lastbil, fastsat af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

Der er fastsat myndighedskrav af Arbejdstilsynet for anvendelse af mobile kraner og for førere af gaffeltrucks.

Jobområdet afgrænses i forhold til lastbilkranføreren af, at der anvendes mobile kraner med ballast, hvortil der kræves certifikat til mobile kraner.

Typiske arbejdspladser inden for jobområdet

Mobilkranføreren kan som operatør af en mobil kran med ballast, hvortil der kræves krancertifikat, anvende sit køretøj og kran i en anhugnings- og transportproces foretaget med kraner og andet løfteudstyr inden for såvel intern som ekstern transport.

Mobilkranføreren er udover krancertifikat i stand til at føre lastbil, ofte med påhængskøretøj.

Den typiske arbejdsplads inden for jobområdet beskæftiger sig udelukkende med kranopgaver, typisk for fremmed regning. Mange virksomheder råder over flere typer kraner, herunder også lastbilmonterede kraner.

Jobområdet omfatter følgende typer virksomheder:

Små og mellemstore kranfirmaer med en eller enkelte mobilkraner.

Store kranfirmaer med mange typer mobile kraner.

Virksomheder, som har en eller nogle mobile kraner med ballast til håndtering af store eller tunge emner.

Der er eksempelvis tale om havne- og produktionsvirksomheder

Der findes typisk disse jobfunktioner inden for området:

- Mobilkranførere med primært operative opgaver.
- Administrative medarbejdere med primært opgaver inden for ordremodtagelse og planlægning.
- Mellemledere som fx kørselsforvaltere, disponenter og konduktører.
Selvstændige vognmænd og ejere af kranvirksomheder.

Medarbejderne på arbejdspladserne inden for jobområdet

En mobilkranfører er i besiddelse af certifikat mobile kraner med ballast samt kørekort, kategori C og ofte også E.

Certifikatet er erhvervet på en kompetencegivende uddannelse, enten i AMU eller i erhvervsuddannelsen inden for transportområdet.

De administrative medarbejdere har typisk en erhvervsuddannelse inden for handels- og kontorområdet.

Mellemledere – fx kørselsforvaltere og konduktører - bliver ofte rekrutteret blandt de kranførere, som har erhvervet sig teoretiske kvalifikationer eller blandt de administrative medarbejdere.

De medarbejdere, der søger eller har beskæftigelse inden for jobområdet, har generelle og personlige kompetencer, specifikt læse-, skrive-, regne- og IT-kompetencer, således at de kan anvende og varetage kontrol-, planlægnings- og beregningsopgaver.

De typiske operative medarbejdere inden for mobilkranområdet er mænd. Kun ganske få af dem er flygtninge og indvandrere.

Nogle af de operative medarbejdere inden for jobområdet har problemer med de grundlæggende almene færdigheder, såsom at læse, skrive og regne samt IT.

Arbejdsorganisering på arbejdspladserne inden for jobområdet

Mobilkranføreren arbejder på skiftende arbejdspladser, alt efter hvor mobile kraner med ballast og kranføreren er bestilt til at udføre kranopgaver. Fører af mobile kraner med ballast arbejder ofte sammen med medarbejdere fra andre virksomheder, men også sammen med medarbejdere fra egen virksomhed. Hvor store opgaver skal løses, er der ofte en fast anhugger med kranføreren.

Kranføreren er meget ofte sin egen arbejdsleder, der planlægger arbejdet sammen med den ansvarlige på arbejdspladsen. Der er derfor tale om et job, som kræver megen selvstændighed.

Arbejdstiderne er vekslende og med meget store krav til fleksibilitet.

Kranføreren skal kunne klare at tilpasse løsningen af kranopgaven til uforudsete situationer.

De kompetencer, der er fælles med grundlæggende og brede kompetenceområder inden for transportområdet, erhverves i kompetenceområderne Grundkompetence Chauffør – gods og i Godstransport ad landevej.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Kranområdets konkurrenceforhold, organisering og økonomi

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Medarbejderen har forståelse for de økonomiske sammenhænge i en kranvirksomhed, herunder især hvordan den enkelte kranydelse påvirker den samlede økonomi i virksomheden. Den enkelte medarbejder bliver bevidst om de økonomiske konsekvenser af sine handlinger i den samlede logistikkæde. Medarbejderen har indsigt i kranområdets konkurrenceforhold og organisering.

Teknologi og arbejdsorganisering

I mange virksomheder er der i mobilkranen mulighed for aflæsning af drift- og vedligeholdelsesomkostninger m.v.
Dette stiller krav til medarbejderens IT-kvalifikationer.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Grundlæggende kendskab til driftsøkonomiske principper, fx faste og især variable omkostninger.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen finder anvendelser inden for størstedelen af branchen.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Levering af kvalitet og service

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Fører af mobile kraner med ballast, udfører altid sit arbejde ude hos kunderne. Kranføreren og jobområdets øvrige medarbejdere besidder derfor den nødvendig samarbejdsevne og sproglige kompetence, der bidrager til god kundeservice i henhold til virksomhedens kvalitetsprofil. Medarbejderen ved hvordan man foretager konfliktafværgelse.

Medarbejderen har kendskab til forskellige virksomhedskulturer, og kan anvende denne viden i forbindelse med forståelse for virksomhedens og medarbejdernes kulturelle forskelligheder.

Teknologi og arbejdsorganisering

Kranføreren har en bred kundekontakt og fungerer som virksomhedens ansigt udadtil. Derfor er korrekt personlig fremtræden, kundeservice, samarbejdsevne og kommunikationsevne meget væsentlige.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kvalitetssikringssystemer vinder større og større indpas, især på mellemstore og store virksomheder inden for området.

Kundeservice er af afgørende betydning for de virksomheder inden for området, hvor der er direkte kundekontakt.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Mobilkranteknik

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Fører af mobile kraner med ballast kan opstille og betjene mobile kraner med ballast på sikkerhedsmæssig forsvarlig måde og kan udvælge korrekt anhugningsgrej samt foretage forsvarlig anhugning. Kranføreren kan instruere anhuggeren i korrekt anvendelse, eftersyn og kassation af anhugningsgrej. Kranføreren kan vedligeholde og efterse mobile kraner med ballast og transportmateriellet, samt kontrollere at lovpligtige eftersyn er overholdt. Medarbejderen skal kende de krav, som færdselsloven stiller samt være opmærksom på Arbejdstilsynets anvisninger.

Teknologi og arbejdsorganisering

Mobile kraner med ballast er meget store og komplicerede køretøjer – de fleste er fyldt med moderne teknologi og computere.

Mobilkranføreren arbejder typisk på en fremmed arbejdsplads og som den eneste medarbejder fra kranvirksomheden.

Kranbetjeningen sker ud fra tegngivning ved hjælp af håndsignaler og radiokommunikation med anhugger. Denne anhugger tilhører meget ofte den fremmede arbejdsplads.

Kravet til mobilkranføreren om større fleksibilitet gør, at mange kranførere erhverver stort set alle de angivne certifikater og kørekort. Mange arbejder i virksomheder, der også har store lastbilmonterede kraner, som de lejlighedsvis betjener. Gaffeltruckcertifikat er ofte nødvendigt for at transportere kranudstyr.

En del mobilkraner kræver blot traktorkørekort, men de fleste virksomheder lægger vægt på, at mobilkranføreren er i besiddelse af kørekort til lastbil og påhængskøretøj.

De mange kørekort og certifikater stiller dem også bedre på arbejdsmarkedet i tilfælde af jobskifte.

Transportmateriel gennemgår en stadig teknologisk udvikling. Den enkelte mobilkranfører har ansvaret for at foretage de eftersyn og den vedligeholdelse, som materiellets manual og virksomhedens politik samt krav stillet af Arbejdstilsynet, på området foreskriver.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Kranføreren skal være i besiddelse af to eller flere af følgende certifikater og kørekort:

- Kranbasis samt Mobile kraner over 8 tonsmeter til og med 30 tonsmeter.
- Mobile kraner over 30 tonsmeter med ballast
- Mobile kraner over 30 tonsmeter.
- Lastbil (C) og påhængsvogn (E).
- Certifikat til gaffeltruck (B).

Der kræves en grundlæggende læsekompetence. I nogle tilfælde forudsættes det, at kranføreren kan forstå og anvende manualer på engelsk eller tysk.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Alle operative medarbejdere inden for jobområdet er i besiddelse af kompetencen, idet dog ikke alle har erhvervet alle certifikater og kørekort.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Sundhed, sikkerhed, arbejdsmiljø og adfærd i nødsituationer

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Mobilkranføreren har en grundlæggende forståelse for elementær sikkerhed på arbejdspladsen, så vedkommende kan anvende sin viden ved løsning af opgaver, som indebærer sikkerhedsmæssige risici.

Mobilkranføreren kan forholde sig aktivt til at mindske arbejds- og belastningsskader, og styrke egen sundhed, på baggrund af sin viden om ergonomi, hvordan fysiske og psykiske belastningsfaktorer kan påvirke det enkelte menneske, og hvordan adfærd og holdninger kan påvirke arbejdslivet.

Mobilkranføreren kan udføre almindelig og livreddende førstehjælp ved ulykker i transportvirksomheder. Mobilkranføreren kan forebygge påvirkninger og skader og reagere hensigtsmæssigt ved brand.

Teknologi og arbejdsorganisering

Mobilkranførere er i dag udsat for betydelige sundhedsmæssige belastninger af både psykisk og fysisk karakter.

De skiftende arbejdstider, besværlige vilkår m.h.t. sund ernæring, motion m.v., stiller krav om sund levevis med det formål at øge trafiksikkerheden, forlængelse af levealder samt mindskelse af erhvervsrelaterede sygdomme.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Medarbejderen skal have kendskab til de mange regler og anvisninger, der er for arbejdets tilrettelæggelse, indretning og udførelse, som udstedes af Arbejdstilsynet.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Inden for området arbejdes der til tider under stort tidspres, hvilket medfører risiko for ulykker og skader. Stort set alle virksomheder inden for området arbejder målrettet på at mindske arbejdsulykker og skader.

Aktuelt tilkoblede mål

Niveau kan angives ved enkeltfag.

Nummer, niveau og titel	EUU	Varighed i dage	Tilknyttet i perioden	
25000	RKV før erhvervsuddannelse for voksne	AP	5,0	01-01-2017 og fremefter
40137	Fagunderstøttende dansk som andetsprog for F/I	AP	10,0	16-08-2007 og fremefter
40392	Ergonomi inden for faglærte og ufaglærte job	AD	2,0	01-07-2013 og fremefter
40533	Introduktion til et brancheområde (F/I)	AP	40,0	07-10-2008 og fremefter
40534	Arbejdsmarked, it og jobsøgning (F/I)	AP	40,0	07-10-2008 og fremefter
43343	Praktik for F/I	AP	48,0	01-07-2013 og fremefter
43931	Anhugning af byrder	AA	5,0	01-01-2006 og fremefter
44978	Jobrelateret fremmedsprog med nuanceret ordforråd	AD	5,0	01-07-2013 og fremefter
44979	Jobrelateret fremmedsprog med basalt ordforråd	AD	5,0	01-07-2013 og fremefter
45215	Grundlæggende faglig regning	AP	2,0	09-01-2015 og fremefter
45347	Grundlæggende faglig matematik	AP	3,0	09-01-2015 og fremefter
45511	Faglig læsning	AP	2,0	09-01-2015 og fremefter
45536	Faglig skrivning	AP	3,0	09-01-2015 og fremefter
45545	Dansk som andetsprog for F/I, basis	AP	40,0	09-01-2015 og fremefter
45567	Dansk som andetsprog for F/I, alment niveau	AP	40,0	09-01-2015 og fremefter
45569	Dansk som andetsprog for F/I, udvidet niveau	AP	40,0	09-01-2015 og fremefter
45571	Fagunderstøttende dansk som andetsprog for F/I	AP	10,0	09-01-2015 og fremefter
45572	Dansk som andetsprog for F/I, basis	AP	40,0	01-05-2006 og fremefter
45573	Dansk som andetsprog for F/I, alment niveau	AP	40,0	01-05-2006 og fremefter
45574	Dansk som andetsprog for F/I, udvidet niveau	AP	40,0	01-05-2006 og fremefter
47632	Den personlige uddannelses- og jobplan	AA	2,0	01-01-2018 og fremefter
47668	Grundlæggende faglig regning	AP	2,0	01-07-2013 og fremefter
47669	Grundlæggende faglig matematik	AP	3,0	01-07-2013 og fremefter
47670	Faglig læsning	AP	2,0	01-07-2013 og fremefter
47671	Faglig skrivning	AP	3,0	01-07-2013 og fremefter
48012	Instruktører og elever i praktikcentret	AP	2,0	18-12-2014 og fremefter
48013	Mål og læring i praktikcentret	AP	2,0	18-12-2014 og fremefter
48049	Arbejds miljø 1 i faglærte og ufaglærte job	AD	2,0	20-04-2015 og fremefter
48050	Arbejds miljø 2 i faglærte og ufaglærte job	AD	2,0	20-04-2015 og fremefter
48569	Introduktion til det danske arbejdsmarked (F/I)	AP	5,0	29-06-2017 og fremefter
48645	Mobile kraner >30 tm - med ballast	AK	15,0	20-12-2017 og fremefter
48868	Ajourføring Mobil kran - simulator	AK	1,0	11-12-2020 og fremefter
49234	EUD-Praktikvejledning - for den daglige oplærer	AF	1,0	08-07-2020 og fremefter
49580	EUD-Praktikvejledning for den uddannelsesansvarl	AF	1,0	08-07-2020 og fremefter